

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum, De Plerisque Functionibus, & Obligationibus, ad Parochias, Parochos & Parochianos attinentibus

Engel, Ludwig

Salisburgi

Cap. 4. De Extrema Vnctione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40922

si non fuerint sufficientes, tunc omnes Patroni, & alij qui fructus aliquos ex Ecclesia provenientes percipiunt aut in illorum defectum omnes Parochiani, opportunis juris remedijs cogantur. quamvis autem hæc constitutiones in specie de conservatione lampadis non loquantur, quia tamen loquuntur generaliter de installatione Ecclesiæ, utique de omnibus, quæ in Ecclesia necessaria sunt, intelligendæ erunt. nam quoties lege aliquid introductum est, bona occasione est, cetera, quæ tendunt ad eandem utilitatem vel interpretatione, vel jurisdictione supplere inquit J. C. in l. nam ut ait 13. ff. de LL.

CAPUT IV. De Extrema Unctione.

SUMMARIÆ.

1. Extrema Unctio qualiter conferatur, & quæ ejus effectus.
2. Ungendus debet esse capax peccati.
3. Extrema Unctio non datur, quando mors imminet ab extrinseca violentia.
4. Quomodo conferenda sit extrema Unctio, quando periculum in mora est.
5. Ungendus debet saltem esse attritus.
6. Sitne danda Unctio illi, de cuius peccato constat, sed non constat de Pœnitentia.
7. Extrema Unctio est reiterabilis.
9. Parochus debet singulis annis novum oleum petere ab Episcopo, nec uti veteri nisi in necessitate.

DE EXTREMA UNCTIONE. 261

9. Si oleum non sufficiat pro toto anno, potest admisceri non consecratum in minori tamen quantitate.

Sacramentum EXTREMÆ UNCTIONIS confertur per unctionem olei, & orationem Sacerdotis, constat ex Epistola Jacobi. 5. cap. ita enim inquit Apostolus. *Infirmatur quis in vobis inducat presbyteros Ecclesie ut orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini, & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus, & si in peccatis sit, dimittentur ei.* Per quæ posteriora S. Jacobi verba, res & effectus hujus Sacramenti explicatur (ut advertit Trid. s. 14. de Sac. Extr. Unctio.) res etenim hæc. inquit Concil. gratia est Spiritus Sancti, cujus unctio delicta, que sunt adhuc expianda, ac peccati reliquias abstergit, & egroti animam alleviat, & confirmat, magnam in eo divina Misericordie fiduciam excitando, quâ infirmus sublevatur, & morbi incommoda, ac labores levius fert, & tentationibus demonis facilius resistit, & sanitatem corporis interdum, ubi salutem animæ expedierit, consequitur. Unde cum tanta sit hujus Sacramenti utilitas, licet nullum extet de eo suscipiendo præceptum, nihilominus sine peccato saltem veniali, & accedente contemptu etiam mortali, intermitteri non posse, communiter notant DD.

Porro cum hoc Sacramentum ad expianda peccata, aut peccatorum reliquias institutum sit, debet ungendus ejus esse ætatis & intellectus, ut peccatum admittere potuerit, adeoque

R 2

non

non planè infans, aut totaliter, & continuo amens. † Deinde hoc Sacramentum dicitur *Sacramentum infirmorum*: ac propterea conferendum non est, quando mors imminet à violentia extrinseca, puta, suspendio, naufragia &c. post vulnus tamen acceptum vel venenum potatum, cum tunc revera aliquis efficiatur infirmus, rectè conferetur.

4 Ad modum conferendi hoc Sacramentum pertinet, ut singuli sensus inungantur, & si quis aliquo membro inungendo careat v. g. manu, aut oculo, inungenda sit caro propinqua v. g. brachium vel locus oculorum. Sed quid si morbus tam periculosus sit, ut non possit extrema unctio tota peragi. v. g. si infirmus credatur jam jam expiraturus, vel tempore pestis metus contagionis subit? R. Sufficienter si tali casu organum sensus magis obviatum inungatur dicendo: *per istam sanctam unctionem, & piissimam suam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid deliquisti per visum, odoratum, gustum, tactum & gressum*: eò quòd non ad substantiam Sacramenti, sed tantum ad pleniorum eius perfectionem pertineat singulos sensus inungere, & verba formalia in Rituali Ecclesiastico præscripta proferre. Ita tenent cc. apud Barb. in *colleclaneis ad c. 1. Trid. s. 14. de Sac. Extr. Unct. n. 17.*

5 Ad dispositionem recipientis hoc Sacramentum spectat, ut saltem per attritionem de peccatis doleat, ne impœnitens anima ponat ob-

cem virtuti & effectui Sacramentali; hæc verò attritio in dubio præsumi potest, tum quòd in dubio quilibet præsumatur bonus, & de salute sua curius, tum etiam quòd homines in agone constituti metu mortis & inferni plerumque de omnibus suis peccatis pœniteant.

Quid autem faciet Sacerdos, si moribundus ab omni sensu alienatus nulla signa doloris edere possit, & tamen constet quòd peccatum mortale commiserit? *R.* Cum Paulo Laym. de *Extrem. Unct.* c. 4. n. 3. si publicè constet de peccato, & non constet de pœnitentia nullam dandam esse unctionem nisi ex aliquibus coniecturis præsumi possit de dolore v. g. si in duello lethali vulneratus dixerit se adversario ignoscere, si post peccatum Ecclesiam frequenteraverit, oraverit, &c. *Sylv. v. unct. q. 5.* si verò peccatum soli Sacerdoti notum sit, & is sine scandalo unctionem negare non possit, debet illam conferre; cum enim moribundus censetur publicè petere Sacramentum, & Sacerdos fungi publico ministerio, non rectè secundùm privatam scientiam procedendo Extremam Unctionem negaret.

Caterùm hoc Sacramentum non tantùm semel, sed & sæpius eidem homini conferri potest, non quidem durante eodem periculo morbi, sed si aliud novum periculum superveniat, quia videlicet infirmus iudicio medicorum convaluit, & probabile mortis periculum evanescit, deinde verò mutatâ corporis constitutione

(licet paucarum tantum hebdomadarum intervallo) in agonem recidit. *Sylv. v. unct. Extrema. n. 8.*

- 8 Demum adnotandum est, Parocho incumbere, ut singulis annis novum oleum ab Episcopo perat. *c. litteris de Consec. dist. c. 3.* & vetus in lampadibus Ecclesie ante SS. Eucharistiam comburat. in casu tamen necessitatis antequam novum oleum ab Episcopo transmittatur posse Parochum etiam veteri uti, docent *cc. apud Barb. in d. c. 1. Trid. n. 6.* Item si oleum non credatur sufficere pro toto anno, licere Parocho oleum non consecratum admiscere, dummodo in minori quantitate sit, traditur *cc. quod in dubijs. de Consec. Eccles. vel alt.*

CAPUT V. De Matrimonio.

UT hæc materia ob quotidianam casuum circa eam emergentiam scitu maximè necessaria Parochis magis innotescat, nonnihil explicatiùs, quàm antehac factum, tractabo incipiendo igitur ab his, quæ præcedunt matrimonium, sit

